

La Veu de Tortosa

SETMANARI REGIONALISTE

«VERGONYA ETERNA A AQUELLS QUE DESPRECIANT SON IDIOMA ALABAN LO DELS ALTRES». — Dante.

BODES DE PLATA

DE LA COMPANYIA DE

SANTA TERESA DE JESÚS

SON FUNDADOR

De coranta a cinquanta anys fa que va penetrar pels claustres de nostre Seminari Conciliar un espabilat adolescent de precós talent y de costums cristianes y sossegades. Era 'l model de sos condeixebles y 'l preferit per sa conducta y aplicació de llurs Superiors. Aquest era 'l estudiant Enrich d' Ossó y Cervelló qu' havia naixcut a Vinebre 'l any 1840, el següent de la festa de Santa Teresa de Jesús. Providencial auguri del que mes tart havia de donar gloria a la Santa Doctora embegut en son esperit que, informant, al cap d' alguns anys, sos treballs y sos anhels havia de coronar a un Institut religiós que baix la égida de la savia Reformadora del Carmelo emprengué la educació y ensenyansa de la dona cristiana mitjansant la vida práctica del catolicisme y la instrucció ferma y esmerada.

El nucleu d' aquestes aspiracions tant grans del jove Ossó, arrebatat a la vida del mon quan mirava caminar cap al cim lo desenrotlló de son enlayrat pensament, lo constituheix, primerament, la institució de les Filles de Maria Inmaculada y Santa Teresa de Jesús establerta en la major part de les parroquies d' Espanya, ensenyantles joves y educantles en la pietat casi eixides del bressol, y despres la gran munió de Mestres que 'n professió religiosa han aparegut al calfor de la Companyia de Santa Teresa. Institució aprobada avuy per 'l autorisat veredict de la Santa, Sede, que com menuda llevor del Evangelí ha arribat a ésser arbre coput y frondós que 's desenrotlla no solzament dintre d' Espanya y Portugal sino que també en algunes regions d' América per mitj de sas Filles que porten la sava, 'l esperit y la instrucció de la Doctora espanyola pera engirirla en la dona, desde sa infantesa, constituhintla verament regenerada pera contribuir ab sos virtuts y ab sa instrucció a la veritable regeneració del mon.

Aquesta fou 'l aspiració d' aquell jove Capellá, en quina amiatat ens honorarem, que sino 'l ha vist realisada en la terra, de segur que desde 'l cel contemplará lo desenrotlló que 'n aquestos dies y ab motiu de les festes que 'ns ocupen tan gran se va manifestant per

tots els àmbits del mon en ales de la fama.

¡Gloria al fundador infadigable de tant benémerit Institut.

INAUGURACIÓ DE LA CASA NOVICIAT Y DE SON TEMPLE

En nostre número prop passat adelantarem a nostres subscriptors lo programa de les festes. Constant ja 'l solemnitat de les mateixes que per cert estant portantse a cap ab veritable exactitut, ens hem de fixar principalment en lo grandió edifici que es un verdader model d' arquitectura en los diversos estils qu' abraça. Sa fábrica es sólida y massissa composta d' un pis baix, principal y segon pis, ab un cos que s' avansa al centre de la fatxada, per quin atri s' entra a un gran corredor que 'ns conduheix a la Capella y demés dependencias.

La soculada d' aquest edifici es tota de silleria, los murs de mamposteria y 'ls anguls sortints, montants y archs, d' obra vista. Los demés accessoris, com son els compartiments y lobuls de les finestres son de ciment portlà.

No hi ha estil predominant en 'l edifici, però 's veu campejar en lo mateix desde la severitat del gust romanich fins les alegres línies del Renaixement rumbejant en tot ell una admirable proporció en les tres dimensions geométriques.

LA CAPELLA

Es una joia de bon gust en lo pensament que la informa. Sa planta forma una creu llatina y sos detalls ofereixen un decorat que no desdona d' aquells temples models d' arquitectura ogival que de segur ha tingut molt present 'l autor del projecte.

Com hem dit, aquesta capella perteneix al estil gòtic, quin caracter no tantsols se posa de manifest en les arcades y nyirvis que caracterisen la única nau del temple, son absit y creuher y finestrals ab sos detalls lobulats, sino que també en los demés elements de decoració com son: una trona airosa y ben tallada coronada per un tornaveu en forma de xapitell, quina obra afiansa una vegada mes la fama de bon artista de que gosa nostre amich Vicent Benet y un riquissim altar construhit a València, artísticament tallat. Llástima que les figures del mateix no corresponguen a les colossals dimensions de les bases que les aguanten y dels pinaculs que les cobegen.

INTERIOR DEL EDIFICI

Aquest edifici, ofereix una distribu-

ció que no detallém per falta d' espay, però es de notar en totes les seves dependencias admirables condicions adequades al destí y objecte de cada una: ayros recibidor, amples corredors que volten 'l edifici interiorment, escoles y sala de música, saló de recreo, dormitoris ventilats y espayoses habitacions destinades a cuyna y refectoris.

En tota la construcció del edifici hem observat un gran método en la distribució y moltes condicions higiéniques: pero res de gastós inútils ni vana ostentació, com compleix a la modestia de les persones que allí s' han d' hostatjar a major gloria de Deu y benefici del próxim.

Al donar la més cumplida enhorabona a la Companyia de Santa Teresa de Jesús, felicitem també a son capellá y Director espiritual, nostre respectable amich Mossen Agustí Galcerán, qui, secondant heroycament los esforços del fundador de la Companyia Sr. Ossó, ha portat a cap la construcció d' aquest edifici de veritable importancia, en son aspecte material y en sa significació moral.

Al desenrotlló d' aquesta gran obra han contribuït en gran máxim nostres volguts amichs los exemplars capellans D. Joan Bta. Altés, y D. Agustí Paulí y D. Leopold Roch, quin entusiasme y amor per la Companyia de Santa Teresa es de tothom regonegut y per tothom admirat.

Ab motiu d' aquestes festes s' han traslladat a nostra ciutat pera contribuir a son brillantor algunes persones ilüstrs quins noms no publiquem per no caurer en omissions, pero no podem deixar de consignar nostre modest salüdo al Ilm. Sr. Bisbe de Palencia.

Tortosa, Juny de 1901.

Lo primer miracle de S. Lluís (1)

Un jorn, arran d' Aurora quant tot p in respirava y envolcallat en somnis dormia 'l viador: Quant mes seré y jolivol lo cel blavench brillava y 'l sol dels monts y serres les testes arrosava

Ab sos primers raigs d' or:

(1) «L' any MDXCIII mort D. Rodolf, Marqués de Castelló, a Castellguisfred, habéntse aixecat contra sa casa los seus paisans, qui poch antes, per renúncia de D. Lluís Gonzaga, habian passat a ésser vasalls seus; sobrevingué a la Mare del Marqués y de Sant Lluís, matrona n bífissia, de resultes de la rebel·lió, uoa gravíssima malaltia que la posá en pochos dies a la gola de la mort. Rebut Nostramo y ja extremaciada, se creya que desseguida moriria, quant de repent veu davant del seu llit a son fill Lluís ab pompos acompanyament y coronat de resplandor divina: ab tal visió y presència's revifá

De sopte cridadissa se sent baix la muralla... De D. Francesch; blasfemies que 'l cel fan tremolar:

Ja veu lluhir Na Marta a sos ulls 'l elm y la malla: Del hós que ais peus udola y a punt ja de batalla: Son bras arremangar.

«¡Venjansa!» mosségantse los llabis, repetian: «¡Venjansa!» grollis de rabia cridavan ab furor: «¡Venjansa!» y sos ulls negres com brases s' encenian

Al veurer de Rodolfo difunt los murs (2) que odián:

Que malehieix son cor. Y als crits y terratremol del escalar almenes Y forcejar de portes d' aquell castell gegant, Al cel can esglayada pel celp de tantes penes Aquella gran Matrona, ses llargues rosses trenes Per terra arrossegant.

Ja en llit d' argent y bronso ab greus sospirs descansa:

En tant que desertivols fugiren sos vassalls: Y aquella cara hermosa que era iris de bonança Se queda esmortuida: ¡abdeu dolca esperanca.

Consol d' aquelles valls!

La flor de 'l ufania de son front se retira: Sa ullada penetranta s' enfonsa dia y nit, En ses hermoses galfes rojar ja no s' hi ovira: ¡Dissort! ja 'ls nobles ploran; ja 'l Deu per qui sospira

¡Va a rebre en son pit! Sos ulls, miralls puríssims d' una ánima ignocenta:

Mitj closos ja no miran los ulls del fill aymat: Sos llabis ja no s' mohuen, tan sols son cor alenta: Un breu alé de vida, que com guspira ardenta

Ánima 'l cos gelat.

Inmovil com cadavre se queda y esllanguida: «¡Oh Vergesacrosanta! ja ha dat 'l ánima a Deu!» Clamarén les doncelles: quant Marta, mitj dormida:

Vegé los cels obrirse; y ab professó lluhida

Lluís baixá a son peu.

Com sol, que hermos rumbeja n' al cel, brilla sa festa:

Tota ella coronada de llor trenat de flors: Los serafins que 'l cercan vestits de blanca vestid Engelosits lo mirán, y ab majestuosa festa

Lo voltan a valiors.

«¡Lluís!» ab dols deliri digue 'l cor de sa Mare: «¡Lluís del cor!» y a dojo comença de plorar: Y dolçament rodolan les perles que sa cara

Com solén a trench d' auba pels llirs y l'etzavara Les gotes rossolar.

«¡Fill meu, mira a ta Mare, la casa hont tu vivias» De sos vassalls batuda, de tots ells aborrits!

«¡Oh, si! si avull florisset, sos cors endolçafias»

de tal manera, que la que antes no podía plorar una llágrima per 'l opressió de son cor mitj gelat, are, contemplant al que era les seves delícies y la vida dels seus ulls, plorava dolçament, nasquent 'l esperanca no solament de recobrar la salut, sino també de veurer florir cada dia mes la grandesa dels seus fill. Acabada la visió, comença a retornarse y a enfortirse contra 'l opinió de tothom: y a mes veje cada jorn, reñorí 'ls Estats del Marqués y D. Francesch, qui es avuy amo de tot. D. hont se veu que 'l primer miracle obrat per Sant Lluís despres de mort fou un acte de pietat envers sa Mare (Boilandist's, t. 22 de la série, de Juny el IV, llibre III, cap. I, pag. 1038, úm. 32.)

(2) Son los del Castell de D. Francesch que hereda per renúncia de Sant Lluís (P. Cervós. Vid. de Sant Lluís.)

2

»Y, com al Duch (1) un dia, tú avuy enllassarías
 »Ab ton germá sos pits!»
 «¡Mes ¡ay!», clavant febrósos sos ulls al fill dol-
 císsim,
 »De ton germá infantívol, Lluís, tingas pietat!
 »Quedá orfan de pare, y avuy aborridíssim
 »Dels seus, y avans tal volta que'l sol se colgui
 altíssim
 »Veurá mon cos gelat!»
 Digué: y ab greu plor trenca, son fill hermos
 mirantne;
 Quant véu que regirantse lo vol pren cap al cels:
 De son Lluís l'imatge bellíssima cercantne
 Per entre 'ls vius estels.
 De sopte dexondantse; «¡Fill meu!» digué 'ab
 véu dolça:
 Al óurerla clamaren heralts de vora seu:
 «Senyor, Na Marta parla». Corre Francesch, la
 polsa;
 Y obrint los ulls blavissos, com qui la són es-
 polsa,
 «¡Miracle! diu, Fill meu!»
 «¡Miracle! jo estich forta, Francesch, jo estich
 valenta;
 «Ja sento en mi lá vida renaixre y rebrollá
 «Ja corre per més venes aquella sanch ardentá...!
 «¡Llahor á Deu! Benhaja la Verge omnipotentá!
 «¡Benhaja ton germá!»
 Digué: y lo gran miracle pel poble y la masía,
 Com tro pel cel, s' esbomba; y al óurerlo 'ls
 traydors,
 Doblant sos pits amanta, devant Santa Maria
 Prometen morir antes que batre al altre dia
 La casa ahont floria
 Lluís, rey de sos cors.

Guillem.

Tortosa, Juny de 1901.

Lo d' en Sagasta

Ara en Sagasta ja 's pot morir; ha resolt la qüestió catalana, declarant *urbi et orbi* que á Espanya no existeixen regions, sinó provincias.

No la creyam aquesta barrabassada que havia avansat el telégraf; però 'l quefe del Govern d'Espanya aixís ho ha dit, tot condemnant sense atenuacions, ni excepcions el regionalisme; aixís ho ha dit, aplaudit per la majoria de homes més ó menos elegits per casi tot Espanya.

Avuy no es el telégraf qui ho diu, sino 'l discurs textualment transcrit als diaris arribats de Madrid, sense atenuacions, sense que hi valguin rectificacions oficiosas.

Aixís ho fa aquesta tribu inepta d' oradors que forma la oligarquia que 'ns governa; ho resol en una frase; desfá la realitat ab una declaració, ó ab tres ó quatre discursos.

Ja, á las Corts passadas, fent choro á n' en Silvela y á n' en Villaverde, la varen enterrar els oradors del Parlament la qüestió de Catalunya; ells, que

(3). «Una hora y mitja durá l' entrevista de Sant Lluís ab lo senyor Duch de Mantua D. Vicés: y fou gran maravella que estiguent este tant enllat contra 'l Marqués per les males informacions y parlades de certs homes malévols, quedés ablanit y encantat per les paraules del Sant, y entermit ab la visita d' aquell ángel de pau, per véurer en ell, que habent deixat lo mon ab ses vanitats y pompes, devallava d' aquelles regions serenes de la santitat hont vivia, pera ficarse entre 'l so- roll del sigle, ab lo f soisament de fer rebrollar de nou entre 'ls parents la pau y germanó que habjan perdudes: aixís que, ofegant dintre del seu pit l' mira que l' abrusava, doná una carinyosa abraçada al Sant jove, y li digué que faria ab gust tot lo que li demanes y desitjava, y que assegurés ai Marqués, lo seu germá, que estava disposat pera 'l perdó, y determinat á oblidarho tot y abraçarho de nou com antes.» (P. Cervós S. I., Vid. de Sant Lluís, llibre III, cap. x.)

Y més avall: «Y como un cierto caballero hablase al Duque (D. Vicés en este sentido) [xo es, que fes la pau per atenció d' altres prínceps], nada pudo conseguir, antes bien le respondió su Alteza que entendiese que si otorgaba el perdón, lo hacia solamente por complacer al P. Luis.» (Cervós S. J. id.)

ho eran tot; ells, qu' omplian totas las casillas del encasillat, totas las brancas de la clasificació admesa, aixís ho declaravan: ja no existia la qüestió de Catalunya; perque cap dels polítichs del Parlament la defensava; perque l' autoritat superior de Catalunya l' havian ofegada... ab un paper encastat per las cantonadas, dessota 'ls qu' anuncian las comedias; perque Catalunya, amordasada, no parlava.

Ha passat més d' un any, y altra vegada, com si rés: cal declarar novament la mateixa cosa: *aquí no hay regiones, aquí no hay más que provincias.* Y aixó declarat, y aixó aplaudit pels elegits dels tupinayres, pot seguir la farsa, que aquí no hi há regions históricas, que aquí no hi há antigas nacions que guerejaren las unas contra las otras; que aquí no hi há Estats de civilitació ab historia diferenta y ab ánima distinta; que aquí no existeixen diferents llenguatges, ni diferents estats intelctuals; que aquí no hi há qüestió catalana, ni fonaments pera havernhi.

Ho ha dit en Sagasta ab aquella estulticia natural del home revellit en las ideas del absolutisme revolucionari jacobí, exaberbada per l' estudi d' una enginyeria de ratllas rectas y de formulari ensopidor; cristalísada y encarcarada desde anys, incapassa de novas ideas y de novas corrents.

En Sagasta y aquella majoria d' homes fills de la Espanya vella no han combatut las ideas novas; han negat sa existencia en nom de la ignorancia y han amenassat als que la sostenen en nom... de la llibertat del pensament.

Las ideas arcaicas d' ara, com l' absolutisme d' anys enrera no comprenent las ideas novas las hi suprimeixen la existencia com Ferrán VII ab el periodo constitucional del any 20 al 23 y las amenassas ab una nova persecució inquisitorial.

Ho ha dit en Sagasta, ho ha aplaudit la majoria.

¡Bá! La paraula den Sagasta y 'ls aplausos dels diputats de Real Ordre may han torsat ni per un moment el camí de rés, absolutament de rés.

En Sagasta morirá, la majoria s' arreplegará al voltant d' una altra menjadora, y la qüestió de Catalunya seguirá fent son camí triunfal, sense que las frases den Sagasta ni 'ls aplausos dels sagastins s' hi coneguin absolutament gens.

Si nosaltres fossim separatistas, ni 'n parlariam, ni 'ns en riuriam tan sols; més aviat com els de la majoria, l' aplaudiriám també.

Ara ens limitém á lamentar una nova imprudencia política, una de tantas de las típicas de la Historia de Espanya.

AGRUPACIÓ CATALANISTA DE SANT FELIU DE CODINES

Als honorables poetas y prosadors de Catalunya y de totas las nacions ahont la nostra llengua es parlaða ó coneguda, la Agrupació Catalanista de Sant Feliu de Codines coralment vos saluda y vos convida á que prengau part ab vostras inspiracions en lo primer Certamen literari d' aquesta vila, que tindrà lloch

lo dia quinze de Setembre d' enguany, lo que 's regirá per lo següent

CARTELL

La FLOR NATURAL, premi anomenat d' honor y cortesia, s' adjudicará á la millor composició en vers de tema lliure. Seguint de la bella costum en actes consemblants establerta, 'l qui obtinga aquest premi deurá ferne present á la dama de sa elecció, la qual, proclamada REINA DE LA FESTA, entregará tots los altres premis als que 'n sian guanyadors.

Premi del Magnífich Ajuntament de Sant Feliu de Codines, consistent en una ploma d' or al millor treball en prosa que demostrí més be la necesitat de que 'ls Ajuntaments sian autónomos.

Premi del reverent senyor Rector, consistent en las obras de Donoso Cortés al qui millor demostrí la germanor que deu existir entre 'l Catalanisme y 'l Catholicisme.

Premi del «Centre Catalá» de Sabadell, consisten en un objecte d' art á la millor poesia que canti ab més entusiasme l' amor á Catalunya.

Premi de la «Unió Catalanista», consistent en un objecte d' art al millor Aplech de biografias breus de fills del Vallés que s' hagin distingit en la defensa de las llibertats de Catalunya.

Premi del «Círculo de la Paz», consistent en un objecte d' art á la millor poesia que canti la pau fundada en l' autonomia dels pobles.

Premi del «Cassino Felicense», consistent en una artística pinya de plata al que millor descrigui un fet historich de Sant Feliu del Pinyó (Sant Feliu de Codines).

Premi de la Colonia estiuejadora, consistent en un objecte d' art á la millor poesia comparant la vida de las ciutats ab la del camp.

Premi de l' «Agrupació Catalanista», consistent en un objecte d' art á la millor poesia describint una festa popular catalana.

Forman lo Jurat calificador los senyors: *Angel Guimerá,* President. — *Ricart Permanyer.* — *Sebastiá.* — *Farnés.* — *Antoni de P. Company.* — *Antoni Gifreda.* — *Pere Argemir.* — *Joaquim Mas,* Secretari.

Totas las composicions deurán esser inéditas y escritas en antich ó modern catalá d' aquest Príncipat, de Mallorca, de Valencia ó del Rosselló.

Tots los treballs, escrits ab lletra clara é inteligible, deurán esser remesos al Secretari del Jurat, domiciliat en lo carrer de Sant Joan d' aquesta vila, avans de las deu de la nit del dia 15 d' Agost vinent, junt cada hú ab un plech clos que continga 'l nom del autor y duga damunt escrit lo titol y lema de las composicions.

No s' entregará 'l premi al autor qual nom no consti clarament expressat en lo plech respectiu ó vaja en forma d' anagrama, pseudónim ó altra contrasenya.

Los plechs que contingan los noms dels autors no premiats se cremarán en l' acte de la mateixa festa.

Lo Jurat podrá concedir los accésits y mencions honoríficas que judici ben merecuts.

Que 'l Senyor vos donga llum d' ins-

piració pera cantar ab esperit verament catalá la Patria, la Fé y l' Amor y al Jurat discreció en judicar y acert en premiar als més dignes.

Sant Feliu de Codines 1er de Juny de 1901. — *Lo President,* NICOMEDES SOLER. — *Lo Secretari,* JOAN PUIGDOMÉNECH.

¡BELL HOMENATJE!

LEMA: *La festa del barri.*

I
 Ahir vespre, l' Antonet,
 ¡qué content y alegre estaba!
 M' apar qu' encare se sent
 lo ressó de ses rialles.

Tot era anar y venir
 y seguir casa per casa,
 l' entusiasme despertant
 per fer avuy gran festassa.

Chor li feyan els baylets,
 aymants, de festes y galas
 que del barri un cel ne fan
 en est jorn de la vuytada.

M' apar molt qu' encar' lo veig,
 lo goig pintat en sa cara;
 m' apar que n' estich sentint
 lo ressó de ses rialles.

II

Ja lo barri está guarnit;
 ¿qui ho ha fet ab tanta gracia?
 l' autor de tant ¿qui ha sigut?
 — ¡L' Antonet! — ¡Ja m' ho pensava!

Aquets bonichs «salamons»;
 aquellas «bombas» pintadas;
 tants «pendatxos» virolats
 y tanta «banderolada»,

sols aixó, ho pot haver fet
 l' Antonet, éll, que may pára,
 y té gust y ho sab fer tot;
 ¡tot lo bó! ¡may cosas malas!

Miréuse 'l; allí s' está
 lo goig pintat en sa cara;
 ¡qué content y satisfet
 contempla sa obra magna!

III

— ¡Caballer! ¿vol un ramell
 de floretas ben galanas?
 ¡quédissel; poquets n' hi han
 y els pendrán á mans besadas!

¡Préngui 'l que be li plaurá
 de rumbejarlo á sa aymada!
 ¡qui vol altre ramellet!
 ¡alsa, aviat, que s' acabant!

Aixís ab goig va garlant
 la Roser, nina galana
 qu' ho és més que 'ls poms de flors,
 que 'n sas mans fan curta estada.

Va 'l carrer, de gom á gom;
 ¡quina gentada que passa!
 ¡quanta gatzara y burgit!
 ¡quin piulet ne fan les gralles!

¿qué vé tanta remor,
 tant goig y alegria tanta?
 N' és la festa del carrer,
 del Corpus en la buytada.

L' Antonet y la Roser,
 germanets qu' á Deu molt ayman,
 son els qu' han portat á cap
 el ferli bell homenatge.

Joseph Massana Tortosa.

SECCIÓ RELIGIOSA

SOLEMNES Y DEVOTÍSSIMS CULTS
CONSAGRATS

AL DEIFICH CHOR DE JESÚS
EN LA IGLESIA DEL JESÚS DE TORTOSA

Aquesta solemne festa se verificarà avuy en la forma següent.

DEMATI: A les sis y mitja, Missa de Comunió general, que celebrarà l' Il·lustríssim senyor Bisbe de la diòcessis durant la qual s' executaran escullides pessas pera quinteto de corda. Se invita als Congregants del Sagrat Chor de Jesús, Socis del Apostolat de la Oració, Congregants de Sant Lluís, Filles de Maria y de Santa Teresa de Jesús, y demes Associacions piadoses, així com á totes les persones que desitjen pendrer part á n' aquesta festa d' adoració y desagravi á Jesús Sagramentat.—Dirá 'ls fervorins lo Reverent P. Manel Pey-poch, S. J.

A les nou, expossició del Santíssim Sagrament y Missa solemne, essent celebrant lo M. Il·ltre. Sr. D. Ramón Tedó, Canonge d' aquesta Santa Seu y Secretari de Cambra del Bisbat. Lo panegirich de les glories del divi Chor está á càrrech del Sagrat orador R. P. Joan Ferreres, S. J.

TARDE: A les quatre, Trisagi cantat, lletanies del Sagrat Chor y solemne Processó ab lo Santíssim, pera la que queden invitades totes les Associacions piadoses, y les persones devotes que vullgan donar públich testimoni d' adoració y regoneixement á la universal y eterna soberania de nostre divi Rey y Senyor Jesuchrist.

Durant tot lo dia quedarà exposat lo Senyor, en quin honor se farán cinch visites d' adoració y desagravi en aquesta forma: 1^a. despres d' exposar al Santíssim; la 2^a. al acabar la Missa solemne; la 3^a. al comensar lo Trisagi; la 4^a. al acabarse 'l Trisagi y la 5^a. abans de sortir la Processó.

Despres d' haver entrat la Processó al temple, se llegirá un acte de Consagració al Sgrat Chor de Jesús qu' acabarà ab la Benedicció y Reserva.

INDULGENCIAS: Tots los fidels, encara que no estigan associats á la Congregació del S. C. de Jesús, poden guanyar una indulgencia plenaria si avuy combregant y pregan per les intencions de Sa Santitat; y un' altra, també plenaria, assistin á la Novena y en un dia d' ella combregant y pregant per les mateixes intencions.

Además l' Ilm. Sr. Bisbe concedeix 40 dies d' indulgencia á tots els fidels per l' assistencia á cada hū dels actes consagrats á honra del Sagrat Chor de Jesús.

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia 16, Sant Quirse.—Dilluns, 17, Sant Manel.—Dimars, 18, Sant March.—Dimecres, 19, Sant Gervasi.—Dijous, 20, Sant Silveri.—Divendres, 21, Sant Lluís Gonzaga.—Dissapte 22, Sant Paulino.

NOTICIES

Hem rebut noticies encoratjadores de molts amichs de la Ribera del Ebre, anunciantnos lo seu proposit d' assistir

á la vinenta Assamblea que per iniciativa de la Unió Catalanista se celebrarà á nostra ciutat.

Se troba malalt de gravetat nostre estimat amich D. Antoni Mestre, á qui li han sigut administrats los Sagraments.

Fem vots pera que Deu li torni la salut perduda si aixis convé pera la seva salvació eterna.

Ha arribat la banda militar del Regiment de Luchana ab l' objecte de concórrer á la solemne Processó que se celebrarà avuy en la vebina arrabal de Jesús. Ab aquest motiu lo director d' aquesta música estrenará la preuhada batuta que la oficialitat del esmentat Regiment li regalá per haver conseguit lo primer premi en lo darrer Certamen musical de Saragossa.

Segons noticies, la processó serà preceidida per varios xichs, ab traje del pahis, montats sobre mules y duent hermosos pendons ab artistichs atributs.

Lo rich pendó principal ha sigut confiat al senyor don Feliph de Navascués y Garayoa. Además del lluhit acompañament hi assistirá, també, un piquet d' infanteria del Batalló destacat á nostra ciutat.

Los demes detalls d' aquesta solemne festa los llegirán nostres lectors á la Secció Religiosa d' aquest número.

Lo dijous á boqueta nit, despres d' haver tronat tota la tarde va caure una forta ruixada. A la matinada del divendres se desenrotllá una horrorosa tormenta, ploquent á estonas tot lo matí y cayent á mitjdia un fort ruixat que 'n encara que pareixia pendrer lo caracter de temporal, pará al cap de dos hores asserenante 'l cel y lluhint lo sol per les varies clarines del emboyrat.

Aviat se veurá al Consell d' Estat lo pleit entaulat per l' Ajuntament de Tortosa contra la ressolució del Estat carregant á nostre Municipi los gastos de la expropiació de les cases ahont s' hi han de construhir les rampes d' accés.

Abans d' ahir, á Barcelona, va esser conduit á la darrera estada el cadavre d' un dels voluntaris catalans de la guerra d' Africa de 1860, havent assistit al enterro l' unich sargento sobrevivent d' aquell batalló y dotze individus que vestían el traje d' aquella campanya.—(A. C. S.)

Despres d' haver estat á nostra població tres ó quatre dies, ahir sorti cap á Barcelona nostre distingit amich l' Excm. senyor D. Manel Porcar y Tió, á qui desitjem bon viatge.

En les ex-cavacions del pati de la Mercé s' ha trobat un' anforeta romana en perfecte estat de conservació.

Nostre distingit amich l' ilustrat Tinent Coronel d' Enginyers, de la Comandancia d' aquesta provincia ha ascendit al empleo immediato.

Rebi nostra coral felicitació.

El Reçtor del poble de Tirig ha donat compte á nostre Prelat y al jutge d' instrucció d' aquell partit que l' alcalde

de dita població li va faltar en públich, impeditlli l' exercici del seu sagrat ministeri; y que el jutge municipal el dia del Corpus el va interrompre y contradir en ocasió en que estava predicant als seus feligresos.

El fet es molt comentat.

Ahir tinguerem la satisfacció de saludar á n' aquesta ciutat al ilustrat impressor de Barcelona nostre estimat amich D. Francesch Altés y á la seva distingida senyora.

Molt ens agradaria que la estada á Tortosa de dits hostes los hi probés y fos del seu gust lo viatge aquí á nostra ciutat.

Hem rebut lo nou segell que la «Unió Catalanista» ha posat en circulació, dibuixat pel distingit artista D. Adriá Gual.

La factura del dibuix com lo seu simbolich significat han cridat poderosamente l' atenció com hó proba 'l fet de que en los pochos dias que s' han posat á la venda arriban ja á mes de 40,000 los segells venuts.

Ahir s' obrí oficialment al públich lo Balneari de Cardó.

Durant la tronada del divendres van caurer dos exhalacions, l' una á Remolins y l' altra á Bitem. Gracies á Deu no varen causar cap desgracia personal.

Durant la vinent setmana quedarà tancada l' aygua de la Caramella en quines canyeries s' han de fer reparacions.

A l' ermita de la Petja á mort don Miquel Capera, Mestre que fou d' una escola particular d' aquesta població. En l' actualitat vivia á Barcelona.

R. I. P.

Abans d' ahir á les 11 passá per aquesta estació un tren militar ab trenta vagons de cavalls procedents de Córdoba ab destí á Reus y Barcelona.

Un d' aquestos dies nostre estimat amich D. Bonaventura Masdeu obrirá al públich una veritable expossició de fotografies, entre les que predominarant varies vistes antigues y modernes de Tortosa.

BATXILLERÍAS

LA SOLUCIÓ D' UN PROBLEMA

¡Y que 'n té de rahó aquella Lola de la «Flor de un dia» ab alló que diu:

«Bello país debe ser el de América, papá!»

Perque, vaja, de paisos com els Estats Units, per exemple, no sen troban gayres al mapa.

Peró, per lo que 's va veient, no sols es Nort-America la terra mare de tots els avensos materials, sinó també de las conquistas del ordre moral.

Ara mateix—lo que no s' ha pogut conseguir á Fiansa ab tot y la gran propaganda que sen ha fet—á las senyoras yanquis se 'ls hi han desarrollat de tal manera 'ls sentiments maternals, que fins las més aristocráticas no 's donan de menos de criar als seus fillets obligan, al gremi, de didas á declararse en vaga forsoza.

Ab tot, com aquet dever maternal implica certs lligaments que privarian á las aristócratas americanas el compliment de las exigencias sociales, las interressadas han posat á prova 'l seu enginy pera conciliar aquets extrems, y val á dir, en honor d' ellas, que ho han conseguit en bona part.

Un dels medis de que s' han valgu pera conseguir el fi esmentat, consisteix en la construcció, als teatres, de prestatgeries degudament acondicionadas, ahont s' hi col·locan las criaturas abans d' entrar las mares respectivas á la sala d' espectacles. Ve á ser, com si diguessim, un departament adicional al guardaroba.

Las mares, un cop han depositat el seu bebé, reben un número d' ordre, ab el que poden recullir la criatura sempre que ho tinguin á bé.

Per tan curios procediment s' evita al mateix temps els plorts y las marraneries de las criatures, que tot sovint solen destorbar l' espectacle.

Tocant al dipòsit dels bebés hi han uns petits departaments disposats en forma de celdas, en els que 's tancan las mares á cada entreacte pera alletar als seus infants.

Ab tot, el sistema té 'ls seus inconvenients, entr' ells la possibilitat d' equivocarse de número, que portaria com á conseqüencia un lamentable cambi de criaturas.

També s' ha donat el cas de que alguna senyora 's descuydi 'l nen á la sortida del teatre, ni més ni menos que si 's tractés del parayguas.

Un Batxiller.

CURIOSITATS

ABANS DE JESUCRIST

1220 Palameides arregla los cálculs del curs del sol, inventa los pesos y mesuras y lo joch dels escats.

1077 Los jonis invenían los perfums y los xinos plantan las primeras moreras.

880 Aristotil es lo qui primer pesa l' ayre.

740 Bularcos, grech, inventa varios colors pera la pintura.

718 Teodor de Samos inventa lo nivell y l' esquadra.

610 Thales de Mileto ensenya als grechs la geometria y l' astronomia.

PASSA-TEMPS

JEROGLIFICH

M 1894 A

CHARADA RÁPIDA

1.^a

La primera es part del cos; tres-dos idem. Tot, balsam extrangé mol apreciat.

2.^a

La segona es aliment; primera part del cos. Tat, en los centros de ensenyansa.

PROBLEMA

Busca un número en que la tercera part aumentada en 5 unitats done 23.

Les solucions al número próxim.

SOLUCIONS AL NUMERO ANTERIOR

Al geroglifich: Espanya.

A la charada rápida: Carabassa.

A la conversa: Inés.

Manel Toga Munt.

Imp. de E. Cantero, San Blay, 34, Tortosa.

MORESO

GRAN

Botiga de calsat de totes classes

SABATES Y BOTINES D' ISTIU

Confecció esmerada pera 'ls que tenen los peus delicats.

Casa fundada l' any 1866.—Preus fixos.
Ventes al contat.

PLASSA DE LA SEU Y ARCH DEL ROMEU.—TORTOSA

ARTHUR MESTRE

Gran surtit de Petaques, Paraygues, Pipes.
Parassols. Bastons. Colls. Punys. Mitjes. Mitjons.
Joguets. Puntilles. Brodats. Perfumeria.
Acordeons. Objectes pera regalos
y tota classe d' articles pera barbers.

GRAN SURTIT DE QUARTINES JAPONESSES
EN CARTÓ DE TOTES MIDES Y
VENTALLS DE TOTES CLASSES.
CORBATES, QUINCALLA, GUANTS, ETC.

Carrés d' En Carbó, 11 y 13 y Pescadors, 1
TORTOSA

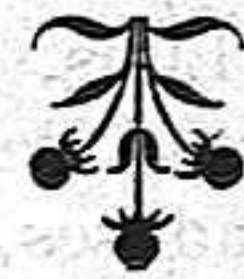
LLIBRERÍA,
COMISSIONS Y REPRESENTACIONS

← DE →

D. Obdulio Rodriguez

Carré de Moncada, 1

TORTOSA

LA CHERTOLINA

XOCOLATE
Y
LLEGITIM
TURRO
DE
CHERTA

Joseph Ricapt
CHERTA (Tarragona)

IMPRESMPTA DE E. Cantero y Hernandez

IMPRESIONS PERA 'L COMERS: Factures; Cartes; Memorandums; Accions;
Sobres; Prospectes; Lletres; Chéchs; Pagaré; Esqueles; Circulars; Notes de preus;
Estats; Rebutis; Catálechis; Talonaris; Volants; Modelació pera oficines; etc., etc.
Impresions ab tinta de copia.

CROMOTIPOGRAPIES

Títuls honorífichs
Etiquetes de totes
classes;
Invitacions;
Targetes;
Participacions de
casament;
De naixement;
De primera Missa
De Professió Rel-
ligiosa;
Recordatoris y to-
ta classe de
treballs fantasia.

Especialitat ab
impresions
artístiques sobre
satí, papé japonés
y pergamí.

Vinyetes moder-
nistes y caracters
gòtich del sigle xv

Varietat en clixés
pera goigs y esca-
polaris.

Targetes visita
desde una pesseta
lo cent.

IMPRESIO DE OBRES DE TEXT: Periodichs; Revistes; Memories; Reglaments;
Follets; Obres científiques y Literaries, etc., etc.

Esqueles defunció. — Impresos ab tinta blanca sobre papé negre ó cartolina.
Treballs artístichs á varies tintes. — Cromos pera felicitacions y Carnets pera
festes y menús. — Impresió de targetes postals.

TIMBRES DE GOMA.—PLANXES DE FERRO ESMALTAT

Timbres de caoutchouc. — Tintes pera sellá. — Tampons,
Caixes, Montures, etc. etc.

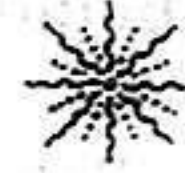
Carré de San Blay, 34. — Tortosa

Hipofosfits CLIMENT

marca

SALUT

Cura l' Anèmia; Tisis, Debilitat;
Desminjament y l. scrofulisme.

Demaneu l' aixarop marca SALUT,
únich aprobat per la
Real Academia de Medecina.

Farmacia Vergés, Carré de la Rosa
TORTOSA

FÁBRICA DE
OBRA REFRACTARIA DE
Joseph Cervera

Caputxins—Tortosa

Aquesta fabrica esta montada com
totes les millors de Catalunya y Va-
lencia, havent adquirit lo seu duenyó

UNA GRAN PREMPSA

pera la fabricació de tota classe d' ob-
jectes de terra refractaria.

GRAN FÁBRICA
DE BEGUDES GASEOSAS DE
ENRICH ZARAGOZA

Carré de S. Blay 11. Tortosa

PRODUCTES ELABORATS AB LO BICARBONAT DE SOSA PUR

Géneros existents

Llimonades gaseoses, fetes ab lo bicarbonat
de sosa pur, classe 1.^a

Id. id. fetes ab tots los altres sistemes, clas-
se 2.^a

Zarparrilla de essencia pura, classe 1.^a

Id. id. id. 2.^a

Brea Munera ab essencia, classe 1.^a

Cervesa alemana tónica y de gran puresa.

Cerveses estrangeres de totes classes.

Se fabrica l' Amer-Picón; Absenta, Vitter,
Vermouts etc. etc. y tota classe de begudes re-
frescants.